Donderdag, 5 ~~October~~ November 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3746

# AMIGOE DI CURAÇAO



Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
*f* 1.50 per maand [Aruba *f* 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers *f* 0.10.

Adm.: Tel., 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38



# Wanordelijke vlucht van asleger in Egypte.

## itse leger zet de achtervolging voort in richting Libye.

### mels plaatsvervanger dood; Commandant Afrika Corps gevangen.

## Vichy staat 35 schepen aan de As af.

## ruchten omtrent grote Britse vloot te Gibraltar.

### ANSE SCHEPEN AAN DE AS OVERGEDRAGEN.

Het Britse Ministerie van Economi-e Oorlogvoering deelde mede, dat Vichy-Regering meer dan 35 koop-rdijschepen in de Middellandse Zee n de As-mogendheden heeft overge-gen. De schepen behoorden vroeger Geallieerde Landen. Het gezamen-e tonnage van deze schepen is .000 ton. Dertien werden aan tsland overgedragen en 22 aan lië.

Er zijn meer berichten geweest om-t deze overdrachten, doch de ver-ring van het Britse Ministerie is de ste officiële bekendmaking van eni-Geallieerde Regering. De British adcasting Company zeide in een ending naar Duitsland op 28 Octo-r jl.: „De Duitsers in Parijs hebben Laval gezegd, dat hij zowel de nse als de vreemde schepen moest ergeven." Daarbij voegde men toe, t de vreemde scheepsruimte in de nse havens „35 Noorse, Helleense Deense schepen omvat". Tot dus-bekend heeft de As slechts 3 sche-n gekregen (Londen, (AP) 4.11).

### EEN GROTE VLOOT TE GIBRALTAR?

Het Britse nieuwsagentschap haalde n bericht van het DNB aan volgens lk „speciale aandacht door Berlijn rdt besteed aan speciale scheepsbe-gingen in de haven van Gibraltar". volgde op een Vichy-uitzending, een bericht uit „La Linea" noemde, lgens welk een slagschip, een vlieg-schip, 14 torpedojagers, 18 water-gtuigen en verschillende koopvaar-chepen met grote contingenten van ordamerikaanse troepen te Gibral-voor anker zouden liggen.

Het DNB noemde de vliegdekschepen „Furious" en „Argus", 6 kruisers nder de naam op te geven), een pkruiser, 26 torpedojagers, 4 duik-en, een monitor, 2 transportschepen an belangrijke capaciteit", alsook 26 achtschepen en 12 tankers (Londen, ) 4.11).

### OMMELS POSITIE VERRE VAN ROOSKLEURIG

De Berlijnse radio zeide, dat het 8e itse leger zijn offensief hervat heeft en de Noordelijke flank van Erwin mmels strijdkrachten. Het DNB gaf , dat de Britse opmars op sommige aten enige winsten heeft gemaakt. itse militaire waarnemers verklaar-n, dat de manier hoe Rommel thans zijn pantserstrijdkrachten zal om-ngen de sleutel vormt van de situa-. Tenzij Rommel zijn strijdkrachten n terugtrekken voordat het volle ge-cht van de Geallieerde macht wordt gezet, is het met hem afgelopen onden, (AP) 4.11).

### GEALLIEERD OFFENSIEF IN EGYPTE ROLT VOORT.

Edward Kennedy seint uit Caïro: De massieve stroom van de Britse ensieve kracht, die voortdurend ver-kt wordt, rolt de Afrikaanse legers n de As terug in de diepte van de Westelijke woestijn aan de Noord- en idzijde van de linie welke gelegd over 65 kilometer van woestijn-d.

Dit was de situatie op de 13de dag n de grootste campagne, die door achtste leger ondernomen werd om Duitse en Italiaanse strijdkrachten vernietigen, welke slechts vier maan-n geleden Alexandrië, de Nijl en de hele Geallieerde positie ten Oosten n het Suezkanaal in gevaar hadden bracht. In het Noorden rukte Lui-ant Generaal Montgomery's mach-e tanks alsmede zijn gemotoriseerde gemechaniseerde infanterie voort. opmars vond plaats nadat zij de ste Duitse pantserdivisie opgebroken verslagen hadden. Hierbij passeer-n zij het station te Sidi el Rahman n de spoorlijn langs de kust op on-veer 30 kilometer ten Westen van l Alamein. De oprukkende Britse rijdkrachten drongen den vijand alzo in het Noorden bijna halverwege terug naar het kustplaatsje El Daba van het meest Oostelijke punt der penetratie van de As in Egypte.

Achter deze vooruitgeschoven Britten waren duizenden Duitsers en Italianen ingesloten langs de kust waar zij eerst werden samengeperst door de Australische infanterie. De hoofdmacht van de Britten passeerde slechts deze groep en drong in Westelijke richting voort van de krachtige positie, die was gevestigd op 5 kilometer ten Westen van de doorbroken vijandelijke mijnenvelden. Volgens de laatste berichten duurden de gevechten voort ergens ten Westen van Tel el Akakir, waar de As zich nog steeds terugtrok in een poging te ontkomen aan een nieuwe omsingeling. In het Zuiden vluchtte men van de stellingen te Deir el Musasib en El Himeimat. Deze werden bezet door de Britse troepen, die de achtervolging van de As-strijdkrachten voortzetten.

El Himeimat is een belangrijke stelling, die den vijand tevoren de beheersing gaf over een groot gebied. Zij ligt bijna aan de rand van de Qattara-inzinking.

Deir el Musassib ligt ongeveer 16 kilometer ten Noorden ervan. Tussen de Noordelijke en Zuidelijke sectoren ligt een brede corridor, waarlangs zich klaarblijkelijk nog enkele vijandelijke kanonnen bevinden. Door deze corridor trekken Montgomery's krachtigste tank- en troepenversterkingen nog voortdurend op (Caïro, (AP) 4.11).

### DE GEALLIEERDE LUCHTACTIVITEIT IN HET MIDDEN-OOSTEN.

Edward Kennedy seint uit Caïro:

De botsing tussen de Britse en Italiaans-Duitse tankstrijdkrachten ging vergezeld van verschrikkelijke en hoogst doeltreffende aanvallen door de Geallieerde luchtstrijdkrachten, waaronder Noordamerikaanse bommenwerpers. De activiteiten duurden gisteren de gehele dag en werden in de nacht voortgezet. De Geallieerden, die nog de heerschappij hebben in de lucht, vlogen op en neer langs de linies, terwijl zij de stellingen van de As bombardeerden en beschoten en tot ver achter het slagfront bij Tobruk kwamen en de Duitse en Italiaanse verbindingslinies bestookten.

Zware Noordamerikaanse bommenwerpers deden een aanval op Tobruk waar voltreffers werden geplaatst en reusachtige branden werden gesticht, die rookwolken tot 1000 meter boven de haven deden opstijgen. Een gevechtsvliegtuig van de as, dat ontmoet werd, werd neergeschoten en een tweede werd mogelijk vernietigd. Middelzware Noordamerikaanse bommenwerpers sloegen naar de vijandelijke stellingen langs de Zuidelijke sector van het El Alamein front. Zij rapporteerden op zijn minst drie voltreffers te hebben geplaatst op tanks van de as en op zijn minst 7 vliegtuigen te hebben vernield van een vijandelijke concentratie, welke op de grond werd aangetroffen in een aanval op het landingsterrein te Marten Bagusj. Het was echter aan de Noordelijke flank van het El Alamein front, dat de hoofdgevechten in voortgang waren in het gebied waar een omvangrijke vijandelijke strijdmacht was afgesloten door de Australiërs (Caïro, (AP) 4.11).

### DE AANGERICHTE SCHADE TE TOBRUK.

Een communiqué van de Noordamerikaanse luchtmacht in het Midden-Oosten luidt als volgt:

„Verkenningsvluchten over Tobruk hebben thans onthuld, dat uitgebreide schade veroorzaakt werd door de bombardementsaanval, welke door zware bommenwerpers van de Noordamerikaanse luchtmacht in het Midden-Oosten werd uitgevoerd op 2 November.

Voltreffers vernielden 2 middelgrote koopvaardijschepen en ongeveer de helft van een steiger, die belangrijk is in het lossen van voorraden in de haven. De installaties voor de bevoorrading van olie op de steiger werden ook getroffen, waardoor een oranjegele vlam tot een hoogte van 1000 m. omhoog werd gestuwd. Een der schepen, die vlak naast de steiger gemeerd lag, zou Dinsdag tegen het middaguur half onder water liggen. Een ander schip zou nog steeds in brand staan aan de ingang van de haven en de olie-installaties stonden nog in brand.

De gevechtsvliegtuigen van de strijdmacht, die boven de woestijn opereert, hadden eveneens een succesrijke dag. Zij schoten drie ME109's neer en vernielden waarschijnlijk of beschadigden nog vele andere. Gevechtsbommenwerpers wierpen vele tonnen aan bommen en veroorzaakten verschillende branden. Onze middelzware bombardementsvliegtuigen hadden een bijzonder drukke dag, waarbij zij hun aanvallen richtten tegen de motorvoertuigen, tanks en vijandelijke concentraties. Een ontzaggelijke ontploffing had plaats toen een bom van een dezer vliegtuigen een object trof, dat klaarblijkelijk een vijandelijke munitie-opslagplaats was. Op zijn minst 7 voltreffers werden geteld op motorvoertuigen. Treffers en bijna treffers vernielden motorvoertuigen en tanks, terwijl talrijke branden werden gesticht" (Caïro, (AP) 4.11).

### VELE TANKS VAN DE AS BUITEN GEVECHT GESTELD.

Frank Martin, die zich met het Britse leger in de Egyptische woestijn bevindt, seint het volgende:

De Geallieerde gepantserde en infanterie-strijdkrachten zijn in de afgelopen nacht wederom tot de aanval overgegaan. In een hevig gevecht heeft men het vestigen van krachtige stellingen voltooid, welke zich 5 kilometer uitstrekken ten Westen van de doorbroken vijandelijke mijnenvelden.

Aan het brede front binnen deze stellingen arriveren maar steeds de machtigste Geallieerde tanks en versterkingen. Thans is het bekend geworden, dat in de nacht van 1 November en gedurende de dag van 2 November een groot aantal vijandelijke tanks door onze strijdkrachten buiten gevecht is gesteld. Grotere aantallen Duitse en Italiaanse gevangenen kwamen gisteren aan. Onder de gevangenen bevinden zich vele hoge officieren (Caïro, (AP) 4.11).

### TOENEMENDE HEVIGHEID IN EGYPTISCHE SLAG.

Radio-Rome deelde om 14.25 uur mede, dat de slag in Egypte „met toenemende hevigheid" voortwoedt. Men refereerde naar de „infiltratie van machtige vijandelijke gepantserde eenheden in de Noordelijke sector van het front." De Italiaanse en Duitse soldaten hebben op verschillende punten tegenaanvallen uitgevoerd (Londen, (AP) 4.11).

### OVERWINNING VAN HET ACHTSTE LEGER.

Een gezamenlijk oorlogscommuniqué, dat heden (Woensdag) laat werd uitgegeven, deelde mede, dat de woestijnstrijdkrachten van de As „in volle terugtocht" zijn.

Het communiqué maakte bekend, dat 9000 gevangenen zijn gemaakt. Verder werd gemeld, dat de Geallieerden meer dan 260 Duitse en Italiaanse tanks en op zijn minst 270 kanonnen vernield hebben. De Geallieerde luchtstrijdkrachten vernietigden bovendien meer dan 300 vliegtuigen in luchtgevechten. De vloot- en luchtstrijdkrachten brachten 50.000 ton aan Asscheepvaart tot zinken, die voorraden aanvoerden voor Erwin Rommels leger. Het communiqué zegt letterlijk: „De As-strijdkrachten in de Westelijke woestijn zijn na 12 dagen van onophoudelijke aanvallen door onze landen luchtstrijdkrachten thans in volle terugtocht. De voornaamste vijandelijke colonnes worden onophoudelijk aangevallen door onze landstrijdkrachten en door de Royal Airforce, zowel bij dag als des nachts.

Generaal Von Stumme, een ervaren Generaal, die het bevel zou hebben gevoerd tijdens Rommels afwezigheid in Duitsland, is gedood. Tot nu toe namen wij meer dan 9000 gevangenen, waaronder Generaal Ritter von Thoma, Commandant van het Afrika Corps en een aantal hoge Duitse en Italiaanse officieren.

Het is bekend, dat de vijandelijke verliezen in doden en gewonden bijzonder groot geweest zijn. Tot heden vernielden wij meer dan 260 Duitse en Italiaanse tanks en veroverden of vernielden op zijn minst 270 kanonnen. De volle omvang van de buit kan nog niet worden vastgesteld op dit tijdstip van de operatie" (Caïro, (AP) 4.11).

## Het nieuws van vandaag.

Rommel vlucht! Vier maanden nadat hij de Britten terugdreef tot El Alamein, gevaarlijk dicht bij Alexandrië, Caïro en het Suezkanaal, wordt hij gedwongen tot een overhaaste terugtocht. Daar gaan de nazies, nu uit Egypte, straks aan alle fronten. De woorden van Premier Churchill zijn waar geworden toen hij zijn vertrouwen tot uitdrukking bracht over de situatie in het Midden-Oosten.

Onder de Generaals Alexander en Montgomery heeft het 8ste leger zich volledig hersteld om met Britse en Noordamerikaanse versterkingen een vernietigende slag toe te brengen aan het leger van de As in Afrika. Gisteravond laat gaf Caïro een communiqué uit over de grote overwinning, die behaald werd. Meer dan 260 Duitse en Italiaanse tanks en meer dan 270 kanonnen werden vernield of buitgemaakt (blz. 3). 9000 Gevangenen kwamen binnen, doch de bloedige verliezen van de As zijn waarschijnlijk veel groter, gezien de verschrikkelijke beschietingen en bombardementen waaraan de troepen van Rommel werden blootgesteld. Onder de gevangenen bevinden zich de Commandant van het Duitse Afrika Corps, Generaal Von Thoma, alsmede talrijke hoge Duitse en Italiaanse officieren. Rommel, de slimme vos, wist blijkbaar te ontkomen, doch zijn plaatsvervanger tijdens zijn afwezigheid, Generaal Von Stumme, vond de dood. Daar gaan de nazies! (blz. 1).

Terwijl deze slag in de Egyptische woestijn voortduurt en de Britten oprukken naar Libye, melden berichten uit Berlijn en Vichy, dat zich te Gibraltar een enorme Britse vloot bevindt, met vliegdekschepen, slagschepen, kruisers, torpedojagers, duikboten, transportschepen, vrachtschepen, tankers enz. (blz. 1).

Duitsland ziet zich in het nauw gedreven en heeft Laval de duimschroeven aangezet als resultaat waarvan 35 buitenlandse schepen aan de As zijn overgeleverd. Dit werd officieel bekend gemaakt door het Britse Ministerie van Economische Oorlogsvoering (blz. 1). Vichy voelt, dat het wapenstilstandsverdrag weer geschonden is zodat Pierre Boisson, de Gouverneur-Generaal van West-Afrika, verklaarde dat Dakar gereed is voor elke aanval...... (blz. 3).

De Russen houden overal stand en behalen ten Noord-Oosten van Tuapse verdere winsten. Bij Mozdok werd ook een stelling heroverd. Ten Zuid-Oosten van Naltsjik zijn Duitse concentraties uiteengeslagen met hevige verliezen voor de nazies. Klaarblijkelijk stond de Russische artillerie reeds klaar en kwamen de Duitsers in een val (blz. 3).

Over spionnage in Zuid-Amerika, meer in het bizonder in het nog immer neutrale Argentinië, staan gegevens op blz. 3.

Een nabeschouwing op de voor de ontwikkeling van de Noordamerikaanse politiek belangrijke gouverneursverkiezing, staat hiernevens op de voorpagina.

Een interessant stuk over de Flamingo's op Bonaire staat op de laatste bladzijde. Dit stuk is verbazend aardig, ook als u toevallig geen vogelliefhebber mocht zijn.

Het verslag over de uitreiking van de Orde van Francisco de Miranda aan onzen kerkvoogd, besluit van het dit najaar gevierde eeuwfeest van het Vicariaat, staat op blz. 2.



# De Gouverneursverkiezing in New York is ten einde.

Er was een felle strijd ontbrand om het gouverneurschap van New York, welke met de gisteren gemelde verkiezing van Thomas Dewey is geëindigd. De verkiezingscampagne werd in oorlogstijd gevoerd als ware het vrede. Een bewijs van kracht, dat een volk zich zo iets kan veroorloven.

Er waren drie candidaten:

1) Een democraat, de Heer John J. Bennett (r.k.), officier van Justitie in de Bronx, een functie, waartoe men in de Verenigde Staten bij volksstemming wordt aangewezen.

2) De thans gekozene, een republikein, is de Heer Thomas Dewey, die met succes de functie van procureur generaal te New York vervuld heeft en vele misstanden heeft opgeruimd. Hij is een typische vertegenwoordiger van het industriële grote kapitaal. Het is een dynamische persoonlijkheid.

3) Een lid van de Amerikaanse arbeiderspartij, de Heer Dean Alfange. De arbeiderspartij is een eigenaardige groep. Zij is geen arbeiderspartij die met Europese arbeiderspartijen vergeleken kan worden. Zij is een groep die eerder met de vrijzinnig democratische partij in Nederland vergeleken kan worden. Deze partij bestaat alleen in New York. Zij is in 1933 opgericht en heeft toen den burgemeester van New York, den Heer LaGuardia in het zadel gebracht.

De strijd gaat in wezen niet tussen deze drie partijen, andere overwegingen als zuivere partij-tegenstellingen spelen een rol.

Bezien wij in de eerste plaats de positie van de democratische partij. Deze is zeer gecompliceerd. De democratische partij heeft jarenlang in de stad New York geregeerd. Zij heeft dit niet op de beste wijze gedaan. Men behoeft slechts de naam van Johnnie Walker te noemen om alle herinneringen op te wekken aan slecht bestuur. Toen de democratische partij in 1933 in de Verenigde Staten haar grote overwinning behaalde, en Franklin D. Roosevelt naar het Witte Huis bracht, verloor zij het bestuur in New York.

De candidaat van de arbeiderspartij, die toen tevens candidaat van de republikeinen was, Fiorello H. LaGuardia, werd gekozen. Met hem werd de actieve heer Newbold Morris tot voorzitter van de Gemeenteraad gekozen. Hierdoor werd een einde gemaakt aan de heerschappij van de democratische partij-organisatie Tammany Hall. Er zijn nog altijd democraten, die deze nederlaag kwalijk kunnen verkroppen en op middelen zinnen om de macht weer aan zich te trekken. In dit verband komt de figuur van Jim Farley naar voren. Het zoude volkomen verkeerd zijn om de indruk te wekken alsof Jim Farley het oude corrupte bestuur zou willen herstellen. Dat wil hij zeker niet. Tammany Hall heeft eens en vooral in New York afgedaan.

Jim Farley is een typische figuur. Hij was jarenlang de leider van de democratische partij-organisatie in de Verenigde Staten. Hij leidde haar verkiezingscampagne in 1933. Hij deed zulks met succes. Hij werd onder de eerste regering-Roosevelt als Minister van Posterijen opgenomen. Hij was geen voorstander van de economische en sociale politiek van den President en was tegen de derde candidaatstelling van President Roosevelt. Zo gingen beider wegen uiteen. Jim Farley nam ontslag als Minister van Posterijen. De verhouding bleef uiterlijk vriendschappelijk maar het vuur smeulde. Het ontvlamde toen het er op aan kwam den democratischen candidaat voor het Gouverneurschap te stellen.

President Roosevelt bracht den Heer Mead, die de staat New York in de Senaat te Washington vertegenwoordigde. ~~Mead is een harde en serieuze~~ werker. Hij is voortgekomen uit arbeiderskringen. Hij steunt de politiek van den President ook op economisch en sociaal gebied (new deal). Hij is echter niet de typische vertegenwoordiger van de partijorganisatie.

De vergadering van de democratische partij, die den candidaat voor het Gouverneurschap moest stellen, moest tevens een aantal andere partijfunctionarissen benoemen. Degeen, die in deze partijvergadering over de meerderheid zou beschikken, beschikte ook over de partij-organisatie voor de eerstkomende jaren.

Dit is uiterst belangrijk o.a. in verband met de presidents-verkiezingen die zullen volgen als de thans lopende periode tot een eind zal zijn gekomen. De strijd in de democratische partijvergadering, die in Brooklyn (oorspronkelijk „Breukelen" genaamd) gehouden werd, ging in feite meer om de macht over de democratische partij-organisatie dan om iets anders. De populaire en ervaren partijman Jim Farley heeft deze slag gewonnen.

De Heer Bennett, die als candidaat tegen den Senator Mead gesteld werd, was hierdoor in een enigszins moeilijke positie geraakt. Hij is geen typische partijman, maar een man die het verstaan heeft door rustig en volhardend werken veel te bereiken en wat wellicht nog meer zegt, geen aanstoot te geven. Hij heeft zo goed als geen vijanden. Hij staat sceptisch tegenover de „new deal" politiek.

Bezien wij thans de positie van de republikeinen, die gisteren het pleit gewonnen hebben met de verkiezing van Thomas Dewey. Daar heerste ditmaal ~~eenheid~~, en dit bracht succes. Met algemene stemmen werd de dynamische Thomas Dewey gekozen. De republikeinse partij staat gesloten achter hem. Hij is de man van de partij-organisatie die in 1940 door Willkie als candidaat voor het Presidentschap verslagen was.

Toen kwam in de republikeinse partij de massa der leden tegen de partij-organisatie in opstand.

De arbeiderspartij kwam met een vrijwel onbekenden Heer Dean Alfange die echter in het algemeen persoonlijk een goede pers had.

De verkiezingen gingen echter niet alleen om het Gouverneurschap maar mede om een aantal andere functies o.a. om de functie van plaatsvervangend gouverneur. Het eigenaardige feit heeft zich nu voorgedaan, dat de arbeiderspartij, die met een eigen candidaat voor gouverneur uitkwam, overigens dezelfde candidaten als de democratische partij gesteld had. De tegenwoordige plaatsvervangende gou-

verneur Polette was zowel candidaat van de democratische partij als van de arbeiderspartij.

De candidaat van de arbeiderspartij heeft zijn campagne begonnen met de leidende gedachte dat hij eigenlijk de ware en enige vertegenwoordiger van de politiek van den President is. Men verwachtte met belangstelling wat de President ter zake zelf zou zeggen. De President is tenslotte verschenen met een aanbeveling voor den Heer Bennett, dien hij van de drie candidaten nog den meest geschikte achtte.

Het resultaat van een en ander is, dat er zeker verwarring heerst in de democratische gelederen.

Vele democraten voelen niets voor het herstel van de macht van Jim Farley. Zij willen dit met het oog op de toekomst onder alle omstandigheden verhinderen. Zij zagen de enige weg om dit te verhinderen in een nederlaag van den Heer Bennett. Het lijkt niet onwaarschijnlijk dat een deel van deze groep voor den Heer Dewey gestemd heeft, omdat een stem voor Dewey de duidelijkste stem tegen Farley is. Anderen zullen gestemd hebben voor de arbeiderspartij omdat deze in elk geval voor de economische politiek van den Heer Roosevelt is en zijn lijst overigens met die van de democratische partij overeenkomt. De Heer Alfange had het nadeel dat hij geen kans zag gekozen te worden; daarvoor is de aanhang van zijn partij te zwak. Men tast trouwens volkomen in het duister hoe sterk deze partij, die vrijwel altijd in samenwerking met andere partijen optrad, eigenlijk is. Er zijn aanduidingen uit de vorige verkiezing, dat deze partij 400.000 tot 500.000 kiezers in het veld kan brengen. Anderen schatten deze partij op ruim 100.000 stemmen. De burgemeester van New York steunde Alfange, zijn vriend de heer Newbold Morris steunde Dewey.

De situatie in de staat New York is dat de stad New York en het landelijke deel van de Staat elkaar bij verkiezingen min of meer in evenwicht houden. New York is in meerderheid democratisch; het overige gedeelte van de staat republikeins.

Het was dus een dubbeltje op zijn kant. In 1938 waren de stemmen als volgt verdeeld: De democraat Lehman verwierf 1.971.000 democratische stemmen en 419.000 stemmen van de arbeiderspartij. De Heer Dewey, die toen ook republikeins candidaat was, verwierf 2.237.000 stemmen.

Het schijnt wel vast te staan, dat de democratische gouverneur Lehman bij de vorige verkiezingen de eindstreep alleen heeft kunnen halen dank zij twee factoren, namelijk de steun van de arbeiderspartij en de zeer krachtige steun van den President.

Bennett mist de steun van de arbeiderspartij. Op de steun van den President kon hij echter wel rekenen.

De katholieken staan gesloten achter Bennett. Zij betreurden het zeer, dat de hierboven geschetste verwikkelingen zijn kansen in gevaar brachten.

De Heer Bennett werd in zijn verkiezingscampagne ook krachtig bijgestaan door den populairen Al. Smith (r.k.) die van 1918 tot 1920 en van 1922 tot 1928 als democraat gouverneur van de Staat New York was en deze taak met ere en tot algemene tevredenheid vervuld heeft.

## CURACAO

### ZALIGE MARTINUS DE PORRES O.P.

Heden viert de Kerk en Haar Gelovigen het feest van het zalig afsterven van den Zaligen Martinus de Porres O.P. Deze Zuidamerikaanse kleurling wist zulk een staat van heiligheid te bereiken, dat Paus Gregorius XVI hem in 1837 verhief tot de eer der altaren en hij mocht worden aangeroepen met de naam van Zalig.

Geboren in Lima uit een Spaansen edelman en een kleurlinge had Martinus een zware jeugd. Op 15-jarige leeftijd werd hij lekenbroeder bij de Predikbroeders. Zijn diepe eenvoud, zijn volmaakte gehoorzaamheid, zijn buitengewone boetvaardigheid en zijn grenzenloze liefde voor den evenmens verwierf hem de titel van „de vader der armen". Zijn invloed was ondanks zijn nederige positie enorm. Zijn leven stelde hij geheel in dienst van God en de mensen.

Op 60-jarige leeftijd riep God hem naar de hemel. Geheel Lima rouwde en beweende zijn dood. Doch God schonk door hem nog steeds talloze weldaden aan de mensheid. Zijn verering in Zuid Amerika en ook te onzent stijgt meer en meer. De Kerk heeft door hem tot de eer der altaren te verheffen bewezen, dat zij ook inderdaad staat boven alle rasverschil en dat evenals bij God alle mensen geroepen worden tot de volmaaktheid.

Moge op deze feestdag katholiek Curaçao vragen om een inniger verdieping van het geloofsleven en een feller beleven van de liefde tot elkander.

### ONTSPANNINGSAVOND VOOR ZEELIEDEN.

De gisteren aangekondigde Ontspanningsavond voor zeelieden in het Katholiek Zeemanshuis moet om bizondere redenen enige dagen worden uitgesteld.

### WIE IS DE GELUKKIGE?

| | |
|---|---|
| 1ste prijs | 1589 |
| 2e prijs | 5422 |
| 3e prijs | 2308 |
| 4e prijs | 2684 |

### VERENIGINGSNIEUWS.

— Curaçaose Postzegel Vereniging: Op Zondag 8 November om 10.00 uur zal er in het Loge-gebouw „De Vergenoeging" een gewone ledenvergadering gehouden worden.

## NEDERLAND.

### NU EERST DE JEUGD EN DE VROUWEN.

De N.S.B. is er niet in geslaagd om een goed deel der Nederlandse Boeren in hun „Landstand te verenigen, ondanks alle dreigementen en dwangmiddelen. Thans heeft men iets nieuws bedacht om alle Nederlandse landbouwers onder een nationaal-socialistisch hoedje te vanen.

In de eerste plaats is een „vrouwen Landbouw Leger" opgericht onder leiding van een zekere Mevrouw Zwiers. Het lokaas: betere woningen en prettiger omgeving. Ten tweede is een organisatie opgericht die de rare naam „Landjeugd" draagt. De „leider" daarvan is de winterschool onderwijzer Kok uit Assen.

### f 2,60 VOOR EEN DAG SJOUWEN.

„Volk en Vaderland", Anton Musserts weekblad, vertelt het zelf:

„Een inzamelaar voor „Winterhulp" ging een gehele dag op stap. Hij klampte 38 mensen aan, die „niet thuis" waren. Hij verloor zeven vroegere contribuanten en won er twee bij. Bij 26 anderen ontving hij tezamen 26 dubbeltjes."

„Volk en Vaderland" is over deze ervaringen helemaal niet te spreken.

## Plechtigheid ten Vicariaatshuize

### Monseigneur Verriet ontvangt de Orde van Francisco de Miranda.

**Gouverneur, Gezant en Lid van Advies-Raad zien onzen Kerkvoogd huldigen voor hetgeen de Missie in honderd jaar voor Venezuela deed.**

Gistermiddag vergaarde zich een aantal personen in de ontvangstzaal van het Vicariaatshuis aan het Brionplein, alhier, teneinde getuige te zijn van de uitreiking van het insigne en diploma van de Orde van Francisco de Miranda, door den President van de Verenigde Staten van Venezuela toegekend aan Zijne Hoogwaardige Excellentie, Monsignore Petrus Innocentius Verriet O.P., Bisschop van Eleutherna en Apostolisch Vicarius van Curaçao, als erkenning voor het vele door de missie alhier in de loop van honderd jaren voor de Verenigde Staten van Venezuela gedaan.

In de ontvangstzaal, waar met een variant op Napoleons gezegde aan de voet der pyramiden „één eeuw Apostolische Vicarii op de vergaarden nederzagen" in de vorm van portretten van de zeven voorgangers van den huidigen kerkvoogd, zaten Zijne Excellentie de Gouverneur; de Consul-Generaal van de Verenigde Staten van Venezuela te Willemstad, Curaçao, de Heer Pedro Rodriguez Berroeta; de Gezant der Nederlanden te Caracas, Zijne Excellentie Meester Arthur Methöfer, die voor deze gelegenheid naar ons gebiedsdeel was overgekomen; het Lid van de Buitengewone Raad van Advies te Londen, Mr. Dr. M. F. da Costa Gomez; de Voorzitter der Staten van Curaçao, de Heer J. H. Sprockel; de Deken van het Consulaire corps, de Heer B. J. Delvalle, Consul van Denemarken; de Pater Vicarius van de Orde der Predikbroeders, Pater A. van de Veen Zeppenfeldt O.P.; en voorts een keur van vertegenwoordigers van de grote industrieën en handel, van sociale clubs en vooraanstaande particulieren. Op de tafel geurde een garve malabar-bloemen, uit Caracas even te voren met een vliegmachine hierheen vervoerd.

Consul Berroeta nam alras het woord om in een rede den „Apostel van de godsdienst", zoals hij Mons. Verriet noemde, te huldigen en daarbij te wijzen op de grote betekenis van het Apostolisch Vicariaat Curaçao voor Venezuela, vooral door het onderwijs, waarbij de consul vooral Welgelegen en het St. Thomascollege roemt. Ook den Gouverneur spreekt de Consul toe om te wijzen op de versterking van de banden Curaçao — Venezuela op elk gebied juist door het onderwijs van de missie alhier.

Handgeklap volgt, wanneer de Consul-Generaal eindigt en het in goud uitgevoerde ereteken opspelt. Het ereteken bestaat uit een in goud-relief uitgevoerde beeltenis van Francisco de Miranda, den bekenden vrijheidsheld, die met Bolivar, onzen Curaçaosen Brion, Piar en anderen de vrijheid van Venezuela bevochten heeft, zij het dan ook dat hij tenslotte in conflict met de andere vrijheidskampers geraakte. Deze Miranda is ook bij de Franse strijdkrachten geweest, die in 1794 Maastricht belegerden. Een stralenbundel, eveneens in goud vormt de rand van het ereteken, dat aan een blauwe band wordt opgehangen. Aan de achterzijde vertoont het ereteken enkele blazoenen. De eerste, die het kleinood mag bewonderen is de Gouverneur van Curaçao, waarna alle aanwezigen den kerkvoogd complimenteren.

Mons. Verriet neemt hierna het woord om in een dankrede te wijzen op het grote belang van de verbreiding van de Christelijke beschaving en de doctrines van Jezus Christus. Er bestaat een band tussen het katholieke land Curaçao en het katholieke land Venezuela, aldus de hooggewijde Spreker, doordat de kinderen van de meest vooraanstaande Venezolaanse families hier hun opleiding kwamen genieten in de scholen van de Fraters en de Soeurs. Zodoende is er naast de bestaande banden van commerciële en diplomatieke aard, een uitwisseling ontstaan van ideeën en idealen, hetwelk leidde tot verinniging van de band tussen de nobele natie van Venezuela en dit deel van het Koninkrijk der Nederlanden. Met een heildronk op Zijne Excellentie den President van de Verenigde Staten van Venezuela en Hare Majesteit, de Koningin der Nederlanden, besluit Monsignore Verriet Zijn rede.

Alras spreekt dan Gezant Meester Arthur Methöfer, die de plaats gehad hebbende plechtigheid een „symbool van de hoogachting van Venezuela voor Nederland" noemt en daarbij wijst op de felle verachting van de Venezolanen voor hetgeen de vijand ons thans aandoet. Van belang is zeker hetgeen het onderwijs hier voor Venezuela betekent en de Gezant noemt hierbij de Escuela Milagrosa (een Venezolaanse school alhier), de werklieden en ook Habaai.

De Gouverneur van Curaçao, hierna sprekende, begint op te merken, dat het slechts zelden voorkomende uitzonderingen zijn, dat Hij uitgaat, maar zulk een uitzondering geldt dan hier het buitengewone feit, dat een Nederlander door een buitenlandse regering wordt onderscheiden. Terecht heeft Monseigneur, aldus de landvoogd, gewezen op de beeltenis van de geestelijke banden. De Gouverneur merkt op „Ik sta hier leeg, want de Nederlandse regering heeft besloten geen decoraties uit te reiken gedurende de oorlog, maar de Regering kent uw werk en zij waardeert die. Ik heb juist gisteren een brief ontvangen van den Minister van Koloniën, waarin deze namens de Koningin bedankt voor het telegram van aanhankelijkheid, Harer Majesteit gezonden bij gelegenheid van het feest van het eerste eeuwfeest van het Apostolisch Vicariaat Curaçao. Ik weet, dat niet alleen u en de katholieken, maar ook alle anderen van andere gezindten bidden voor het welzijn van Hare Majesteit. Dit is een kleine plek, waar de traditie Der Nederlanden wordt opgehouden goede betrekkingen te onderhouden met naburen. U. Mons. Verriet, bent daar de verpersoonlijking van op geestelijk gebied. Zoals de Minister van Scheepvaart nog kort geleden in een radio-rede gezegd heeft, zijn het overal vooraanstaande Nederlandse kerkvorsten, die overal ter wereld onze naam hoog houden, U neemt als Vicarius van Curaçao daaronder zeker niet de laagste plaats in.

Monsignore Verriet bedankt hierna nog met een enkel woord de genodigden die met hun aanwezigheid deze kleine plechtigheid hebben willen opluisteren, waarna het gezelschap zich voor een kout bijeenschaart. De duisternis valt reeds, wanneer Zijne Excellentie de Gouverneur afscheid neemt, om Zich te gaan inschepen op het jacht „Beatrix" waarmede de huisreis over de Sint Annabaai wordt aanvaard.

Na het vertrek des landvoogden, die zelf jarig ook verschillende gelukwensen van de aanwezigen mocht ontvangen, begaven zich ook de overige genoden huiswaarts.



DANKBETUIGING.

Langs dezen weg betuig ik mijn hartgrondigen dank aan Dr. A. van der Sar voor zijn kundige behandeling en aan de Eerw. ZUSTERS van het St. Elizabeth Gasthuis voor hun moederlijke zorg gegeven aan mijn dochter

NELLY PARDOEN,

gedurende haar verblijf in het hospitaal.

Aan alle vrienden en bekenden dank voor hun attenties gedurende haar ziekte.

Cur: 3 Nov. '42. ANNA PARDOEN.

4616



DANKBETUIGING

Langs dezen weg betuigen wij onzen hartgrondigen dank aan allen, van wien wij gedurende de ziekte en het overlijden van onze geliefde echtgenoote, zuster en nicht

Mevr. Rachel Jenny v. Kicken - Thoze

op een of andere wijze blijk hebben ondervonden van hunne deelneming en sympathie.

M.K.A. van Kicken
Eveline Thoze (Fort de France)
Familie F. Wek
Edward Perié (Fort de France)

Curaçao, 5 Nov. '42. 4624

# Russische artillerie bij Naltsjik slaat Duitse concentraties uiteen.

Geallieerde voortgang op Nieuw Guinea en Guadalcanal.

## Vernietiging omsingelde Nazies ten Noord-Oosten van Tuapse.

### LONDEN VERHEUGD OVER „DE VLUCHT DER HUNNEN" IN EGYPTE.

Volgens bekendmaking van de „Daily Mail" rukt het 8e leger snel op naar El Waba op 56 kilometer ten Westen van El Alamein, op de hielen van het gehavende Afrika corps, dat meedogenloos uit de lucht wordt bestookt gelijk geen ander Duits leger in deze oorlog ooit getroffen is. Het vliegveld van El Daba is een der vele langs de Noordafrikaanse kust, die — volgens de mening van Britse waarnemers — het 8e leger poogt te nemen om bases te leveren voor verdere aanvallen op het leger van de As en de bescherming boven de Middellandse Zee op te voeren.

Britse militaire waarnemers zeiden, dat „Alexander in het veld is om de aanval te leiden, terwijl Montgomery dag en nacht de strijd van nabij medemaakt."

Britse commentators, die hebben gelet op de voorzichtige berichten uit Caïro in de eerste 12 dagen van de slag legden het communiqué van gisteravond uit als een openlijke verklaring, dat Erwin Rommels „gedesorganiseerde colonnen" in „volle terugtocht" zijn. Tevens beschouwen zij dit als een teken, dat het achtste leger en de Geallieerde luchtstrijdkrachten een schone overwinning hebben behaald. De commentators gaven als hun mening te kennen, dat het Afrika Corps verslagen is en Erwin Rommel zich thans terugtrekt in een poging de resten van zijn leger en luchtmacht te redden van een volledige vernietiging, alsook om zijn verbindingslinies te verkorten, die dag en nacht door Geallieerde vliegtuigen worden bestookt. De waarnemers geloven ook, dat de Duitse Commandant gebrek krijgt aan olie nadat succesrijke aanvallen werden gedaan op de voorraden, die in convooien naar het front werden gevoerd.

Ingelichte waarnemers zeiden, dat Rommels verlies van 260 tanks „catastroph" voor hem is en waarschijnlijk meer dan de helft is van zijn pantsersterkte. Men schat, dat Rommel ongeveer 300 Duitse tanks had en mogelijk 200 Italiaanse tanks toen het Geallieerde offensief geopend werd. Een commentator van de „Daily Express" verklaarde, dat de totale verliezen van de As in manschappen „waarschijnlijk niet minder zijn dan 40.000 in doden, gewonden en gevangenen". Het blad verklaarde, dat 80% van de totale luchtsterkte en op zijn minst de helft van de kanonnen van het As-leger in Afrika vernield zijn.

Het nieuws was een verkwikking voor de Britten, die het vertrouwen hebben bewaard in hun leger tijdens de donkere dagen van de terugtocht voor de macht van de Duitse pantsers en duikbommenwerpers in Frankrijk, Hellas, Libye en Egypte. Nieuwsbladuitgevers hebben drie jaren gewacht om zulke koppen te plaatsen als nu de „Daily Mirror": „Rommel verslagen. De Hunnen vluchten in wanorde" (Londen, (AP) 5.11).

### OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Het communiqué, dat hedenmorgen uit Caïro ontvangen werd, luidt als volgt:

„Het achtste leger zette zijn opmars gisteren langs het gehele front voort. In het Zuiden houdt de vijand nog vast aan enkele geïsoleerde punten. In het Noorden heeft hij een scherm van anti-tankkanonnen en tanks, die zich terugtrekken voor onze oprukkende strijdkrachten. Na de hevige aanvallen in de nacht van 3 op 4 November zetten de Geallieerde bommenwerpers, gevechtsbommenwerpers en gevechtsvliegtuigen gisteren de gehele dag hun aanval voort en bestookten zij den vijand, die zich langs de kustweg terugtrekt. De vijandelijke luchtactiviteit bleef beperkt tot gepoogde onderscheppingen en een Stuka-aanval. Deze laatste werd met succes opgebroken, waarbij twee JU87's en één ME109 werden vernield. Gedurende de dag schoten wij in het geheel 13 vliegtuigen neer. Onze bommenwerpers en torpedo-vliegtuigen, die opereren in het Centrale deel van de Middellandse Zee, plaatsten in de nacht van 3 op 4 November voltreffers op een zwaar beladen koopvaardijschip, dat tot stilstand werd gebracht. Ook een tanker werd getroffen. Bovendien werden drie voltreffers geplaatst op escorterende torpedojagers Een vijandelijke schoener werd ook aangevallen nabij de Zuidkust van Sicilië. Geen vijandelijke vliegtuigen staken de kustlijn van Malta over. Van deze operaties worden 14 van onze vliegtuigen vermist. Nog 2 vliegers, die tevoren als vermist waren opgegeven, zijn thans in veiligheid" (Caïro, (AP) 5.11).

### AS-BERICHTEN OVER DE EGYPTISCHE STRIJD.

Zowel de radio van Rome als die van Berlijn, welke dagelijks berichten hebben verstrekt over de gevechten in Egypte, bewaarden het diepste stilzwijgen over de vernietigende opmars van het 8e Britse leger tegen de gedesorganiseerde en terugtrekkende As-strijdkrachten. De onder Duits toezicht staande Europese radio's gaven de volgende berichten over het verloop van de Egyptische slag:

Om 6 uur zeide Radio-Vichy: „De Duitse berichten geven 'een geringe terugtrekking' toe", maar voegde hieraan toe, dat Erwin Rommel de situatie in handen had. Om 7 uur zeide de radio van Parijs: „De slag in Egypte woedt met een weergaloze verwoedheid". Om 7.30 uur zeide Radio-Vichy: „Montgomery beoogt een breuk tot stand te brengen in de stellingen van de As op 9 kilometer van de kust, waarna men in Noordelijke richting zal oprukken." Om 9.30 uur verstrekte Radio-Parijs het volgende bericht: „Berlijn legt er de nadruk op, dat de Britten hevige verliezen hebben geleden in manschappen en tanks. De grote tankaanval, die voor het grootste deel werd uitgevoerd door Australische, Griekse en Vrije Franse bemanningen, is tot een einde gekomen. Wilhelmstrasse zegt, dat de vijand geen enkel object van militair belang heeft bereikt" (Londen, (AP) 5.11).

### 2 ITALIAANSE PRINSEN IN EGYPTE GESNEUVELD.

De Italiaanse pers maakte binnen twee dagen de dood bekend van de Prinsen Constantino en Marescotti Ruspoli de Poggio Suasa. De twee broeders sneuvelden in de Egyptische strijd. Constantino, die Kapitein bij de valschermtroepen was, sneuvelde op 26 October. Marescotti, die Luitenant Kolonel was bij de valscherm-troepen, sneuvelde op 24 October (Bern, (AP) 4.11).

### RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Het Russisch middagcommuniqué luidt:

„In de nacht van 4 op 5 October bestreden onze troepen den vijand in het gebied bij Stalingrad, ten Noord-Westen van Tuapse en ten Zuid-Oosten van Naltsjik. In de andere sectoren van het front hadden geen veranderingen plaats."

„In het gebied bij Stalingrad heeft onze strijdmacht alle vijandelijke aanvallen teruggeslagen. Bewakingsafdelingen, die een der fabrieken verdedigen, hebben verschillende groepen Duitsers uitgeroeid, welke hadden gepoogd in onze achterhoede door te breken. In de Zuidelijke sector van de verdediging van de stad werden 140 Duitsers weggevaagd. De Sovjet-troepen vernietigden een vijandelijke artillerie-batterij, tien machinegeweren en drie mortieren. Ten Noord-Westen van Stalingrad zijn Russische verkenners doorgebroken in de vijandelijke linies en hebben zij twee vijandelijke ingravingen in de lucht doen springen.

Ten Zuid-Oosten van Naltsjik woedden er hevige gevechten. De Russische artillerie sloeg concentraties van Duitse tanks en infanterie uiteen, welke zich voorbereidden tot de aanval. De Duitsers leden hierbij zware verliezen. Bij luchtgevechten en door het afweervuur werden 17 Duitse vliegtuigen vernietigd. In het gebied bij Mozdok werden de vijandelijke pogingen om onze stellingen aan te vallen, afgeslagen. De Russische troepen hebben een door den vijand bezet sterkte-punt aangevallen. Ten Noord-Oosten van Tuapse duren de gevechten steeds voort, waarbij men de omsingelde vijandelijke strijdkrachten vernietigt. Een Russische afdeling heeft 270 man Duitse troepen buiten gevecht gesteld. De Duitse gevangenen gaven een omschrijving van de verliezen, die door hun troepen geleden worden" (Moskou, (AP) 5.11).

### DUITSE AANVALLEN OP STALINGRAD WORDEN AFGESLAGEN.

Henry Cassidy seint uit Moskou:

De Duitsers wierpen nieuwe regimenten samen met een divisie in de strijd tegen de verdedigers van een fabriekswijk in Stalingrad, doch de Russen sloegen alle aanvallen af. Terwijl de Luftwaffe kwam vliegen over de puinhopen in groepen van 3 tot 15, brak een garde-afdeling van de Russen herhaalde fascistische aanvallen op de fabrieken op. De nazies poogden door te dringen tussen twee fabrieken op een plaats, doch ook deze pogingen werden verpletterd. „Rode Ster" zeide, dat de Duitsers duizenden doden verloren in de nieuwste vruchteloze aanval.

Ten Zuid-Oosten van Naltsjik hielden de Russen stand tegen een ontzaggelijke concentratie van tanks en verwoede aanvallen van bommenwerpers. „Rode Ster" zeide, dat thans gevochten wordt om elke meter gronds. Hieraan werd toegevoegd, dat in een naburige sector de Russische luchtactiviteit is opgevoerd. Het blad wees er echter op, dat de laaghangende wolken het werk van de vliegers hinderen.

Ten Noord-Oosten van Tuapse aan de kust van de Zwarte Zee gingen de Russen voort de omsingelde Duitsers te vernietigen. „Rode Ster" meldde, de fascisten verdreven werden uit nieuwe dorpen. De garnizoens van de nazies werden ook verpletterd in deze gevechten. De Duitsers wierpen nieuwe bommenwerpers in de strijd om de Russische voortgang te stuiten. Op een plaats deden zij 7 aanvallen en wierpen zij 200 bommen op een heuvel (Moskou, (AP) 5.11).

### RUSSISCHE GEESTELIJKE IN EEN REGERINGS-COMITÉ.

Voor de eerste maal sedert de Bolsjewistische Revolutie 25 jaar geleden heeft een hooggeplaatste geestelijke van de Russische Orthodoxe Kerk zitting genomen in een officiële organisatie van de Sovjet-Staat. Nikolai van Kiev, Metropoliet van Kiev en Galicië, werd door de Opperste Sovjet-Raad benoemd als een van de tien leden van het Staatscomité, dat verslag uit zal brengen over de wreedheden en schade, die door de Duitsers in Rusland zijn veroorzaakt (Moskou, (AP) 4.11).

### COMMUNIQUÉ VAN NEW DELHI.

Een gezamenlijk communiqué van New Delhi luidt als volgt: „Met het ophouden van de regens en de steeds afnemende stortvloeden aan de Birmaanse zijde van de Indo-Birmaanse grens, is de patrouille-activiteit aan beide zijden opgevoerd.

Japanners en kleine groepen van vijandelijke Birmanen onder Japanse leiding hebben geprobeerd troepen te zenden aan de rand van onze voorste patrouille-gebieden in een poging de plaatselijke bevolking te terroriseren en inlichtingen in te winnen, alsmede om de activiteiten van onze eigen patrouilles te beperken.

Er is weinig echt contact geweest tussen onze strijdkrachten en die van den vijand met uitzondering van enkele schermutselingen tussen onze guerilla-troepen en een kleine strijdmacht van Japanners aan de Oostelijke rand van de Tsjin-heuvels (in het Westelijk deel van Boven-Birma). Deze schermutselingen hadden tot resultaat dat de vijand verliezen leed zonder dat onze manschappen verliezen leden.

Gelijksoortige tekenen van Japanse onrust worden gezien in wat tot nu toe het niemandsland was tussen Akyab en de Brits Indische grens.

Een verkennings-afdeling van Punjabi's opende het vuur op een vijandelijke strijdmacht vlak ten Noorden van Maungdaw en bracht zonder verlies voor zichzelf verliezen toe aan de Japanners. De Royal Airforce gaat voort steun te verlenen aan onze voorste patrouilles door den vijand te hinderen met machinegeweer en bomaanvallen. Ook zijn aanvallen volgehouden op vijandelijke vliegvelden en verbindingslinies" (New Delhi, (AP) 4.11).

### JAPANSE VOORBEREIDINGEN VOOR EEN NIEUWE CAMPAGNE IN CHINA.

Een zegsman van het Chinese leger zeide op een persconferentie, dat de Japanners grote voorbereidingen schijnen te maken. De inlichtingendienst rapporteerde, dat zij troepen ophopen in vijf provincies: namelijk Hupeh, Honan, Sjansi, Sjantung en Suiyuan. Tussen de 50 en 60.000 troepen zijn in Hankow geconcentreerd en 10 tot 20.000 in de Tai-bergen van Sjantung (Tsjungking, (AP) 5.11).

### GEALLIEERDE VOORTGANG OP NIEUW GUINEA.

De bommenwerpers van het commando in het Zuidwestelijk deel van de Stille Zuidzee hebben gisteren de aanval van een Japanse vlootconcentratie in het Salomonsgebied afgewend, terwijl de Geallieerde landstrijdkrachten op Nieuw Guinea Oivi naderden, op ongeveer 10 kilometer ten Noord-Westen van Kokoda in achtervolging van de Japanners. De duisternis belette een nauwkeurige observatie van de resultaten, die geboekt werden door de Geallieerde aanval van gisteren op de vijandelijke ankerplaats tussen Buin en Faisi.

De berichten van Nieuw Guinea maakten weer geen melding omtrent enige formidabele vijandelijke weerstand, die de Geallieerden ondervonden in hun opmars langs de Noordelijke uitlopers van de Owen Stanley keten ten Noorden van Kokoda. Het feit echter, dat de Japanners een mislukte poging deden om versterkingen aan land te zetten voor hun in het nauw gedreven kameraden, gaf te kennen aan waarnemers, die op de hoogte zijn van het terrein op Nieuw Guinea, dat de vijand zou kunnen pogen stand te houden ongeveer midden tussen Kokoda en de Zeekust.

Hier snijdt de rivier Wairopi de weg door en vormt natuurlijke hindernissen.

Terwijl zij hun vuur uit de lucht voornamelijk concentreerden tegen de Japanse bases op de Salomonseilanden, zonden MacArthurs vliegers gisteren twee formaties van bommenwerpers over het door den vijand bezette Timor. Lockheeds van de Australische luchtmacht openden de aanval door de stad en de havengebieden te Dilli, de hoofdstad van Portugees Timor, te bombarderen. Noordamerikaanse B-26's volgden op de aanval van voor de dageraad. Zij sloegen hierbij Japanse Nullen af, waarvan een werd neergeschoten, een andere mogelijk werd vernield en een derde beschadigd (Geallieerd Hoofdkwartier in Australië, (AP) 4.11).

### DE STRIJD OP NIEUW GUINEA EN DE SALOMONSEILANDEN.

John H. Higgins seint uit Washington:

„De aanhoudende bestoking van de Japanners door de Geallieerde grond- en luchtstrijdkrachten zorgde voor nieuwe terreinwinsten op het belegerde Guadalcanal en Nieuw Guinea. Op Guadalcanal drongen de Noordamerikaanse mariniers en soldaten de vijandelijke troepen, die het belangrijke vliegveld van de Westelijke zijde bedreigden, terug. Hierbij werden ongeveer 20 machinegeweren en 2 kleine stukken geschut veroverd. Op Nieuw Guinea ten Westen van de Salomonseilanden overkwamen de Geallieerde troepen onder het Australische commando van Douglas MacArthur de „krachtige vijandelijke weerstand" en stortten zij zich door de wildernis in de richting van de Japanse kustbasis te Buna. De Marine meldde een verdere Noordamerikaanse voortgang op Guadalcanal in een communiqué, dat gisteravond werd uitgegeven. Gesteund door vliegtuigen van leger en marine, die de Nipponse troepen bombardeerden en beschoten, drongen de Noordamerikaanse strijdkrachten vooruit langs de stranden en door het dichte struikgewas op Maandag 3 November (tijd van de Stille Zuidzee) om de druk te verlichten op de belangrijke luchtbasis.

Ten Oosten van het Henderson-vliegveld maakten pas aan land gekomen Japanse troepen zich klaarblijkelijk gereed voor een aanval op de springplank van de Noordamerikaanse luchtaanvallen op de schepen, troepen en installaties van den vijand. Gisteravond zeide de Marine echter, „dat er niets te vermelden viel".

Secretaris Frank Knox zeide, dat de vijandelijke oorlogsschepen, die verdwenen na de hevige schade, welke hun op 26 October werd toegebracht, naar verwachting weer zullen opdagen in „formidabele aantallen".

MacArthurs Hoofdkwartier rapporteerde, dat de Japanse invasie van Nieuw Guinea, welke tegen eind September tot op 50 kilometer van de Geallieerde basis te Port Moresby kwam, thans verschillende kilometers voorbij Kokoda is teruggedrongen. Terwijl de opmars op de grond voortgang vond, sloegen de Geallieerde vliegtuigen de hindernissen weg op de weg naar de Japanse basis te Buna. De luchtaanvallen werden ook uitgebreid naar de secundaire bases te Lae en Salamaua (Washington, (AP) 5.11).

### TIJDENS DE DUISTERNIS NIETS TE VERMELDEN.

De Britse Ministeries van Luchtvaart en Binnenlandse Veiligheid gaven een communiqué uit, waarin wordt gemeld, dat er tijdens de duisternis niets te vermelden viel (Londen, (AP) 5.11).

### JAPANSE SCHEPEN AANGEVALLEN.

Murlin Spencer seint:

Een groot Japans transportschip werd teruggedreven van Nieuw Guinea en met drie bommen uit het gevecht geslagen ter hoogte van Nieuw Britannië, aldus het verhaal van de bemanningen der Vliegende Forten na haar terugkeer van een succesrijke jacht. Grote Noordamerikaanse vliegtuigen, die op verkenning waren, kregen een schip van 10.000 ton in de gaten op ongeveer 50 kilometer ten Zuid-Westen van Gasmata op Nieuw Britannië en op ongeveer 250 kilometer van Buna op Nieuw Guinea, waar verleden Maandag een convooi van twee transportschepen en twee oorlogsschepen rechtsomkeer moest maken. De vliegtuigen vielen onmiddellijk aan en troffen het schip met drie voltreffers. (Ergens op Nieuw Guinea, (AP) vertraagd, 3.11).

### DUITSLAND WIL MEER „SAMENWERKING" MET DENEMARKEN.

De Duitse propagandamachine zond nieuwe berichten uit, waarmede men wilde doen blijken alsof er een grotere politieke crisis in Denemarken heerst. Tevens liet men doorschemeren, dat Denemarken gedwongen zou kunnen worden om een meer „vrijwillige samenwerking" met het Reich aan te gaan.

De Duitse radio zeide dat de Deense Minister van Buitenlandse Zaken Eric Scavenius Dinsdag naar Kopenhagen terugkeerde na een bezoek aan Berlijn. De toon van de Duitse uitzending gaf te kennen, dat de nazies een Quislingbeweging in Denemarken zouden goedkeuren. De uitzendingen gaven weer uitdrukking aan de Duitse ontevredenheid met de anti-nazie demonstraties, die de laatste tijd in Kopenhagen plaats vonden (New York, (AP) 5.11).

### MINISTER LYTTLETON TE WASHINGTON AANGEKOMEN.

Oliver Lyttleton, de Britse Minister van Productie, arriveerde te Washington met een grote groep van Noordamerikaanse en Britse militaire en productie-overheden. Onder hen, die Lyttleton vergezelden, bevinden zich Averell Harriman, die is belast met de steunverlening, en de Londense helper van Donald Nelson, Hoofd van de Noordamerikaanse Oorlogsproductieraad (Washington, (AP) 4.11).

### INSPECTIE AAN DUITSLANDS WESTELIJKE VERDEDIGINGSWERKEN.

De Duitse radio maakte bekend, dat Generaal Jacob, die belast is met de verdedigingswerken, een groep bases langs het Engelse Kanaal heeft bezocht en de uitgebreide tankbases heeft geïnspecteerd. Alle werken zijn thans geheel gereed. Men zeide, dat de nieuwe ingravingen, ammunitie-opslagplaatsen en emplacementen eveneens hun voltooiing naderen (Londen, (AP) 4.11).

### AANVAL GEALLIEERDE SCHEEPVAART.

De marine-overheden maakten bekend, dat een duikbootaanval is gedaan op de scheepvaart in de kustwateren van New Foundland. De tijd noch de plaats, noch het resultaat van de aanval werden onthuld (Saint Johns, New Foundland, (AP) 4.11).

## ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Rome:** Het Italiaanse Hoofdcommando meldt het volgende: „Gisteren hadden felle en bloedige gevechten van de vroege morgen tot de late avond plaats in het gebied tussen El Alamein en Fuka, tussen onze tanks en infanterie-eenheden en gelijke vijandelijke strijdkrachten. Na buitengewoon bittere weerstand van de manschappen der Italiaanse en Duitse legers, trokken zij zich terug naar nieuwe linies meer naar het Westen. De vijandelijke verliezen waren zwaar in manschappen en materiaal. Onze verliezen waren ernstig. De gevechtsvliegtuigen van de As bestreden energiek de vijandelijke luchtmacht, welke numeriek ver de meerdere is. Gedurende laatste twee dagen vernielden wij 26 vijandelijke vliegtuigen in herhaalde ontmoetingen. Onze aanvalsvliegtuigen deden van geringe hoogte bombardements- en machinegeweer-aanvallen op de vijandelijke pantsereenheden. Vijandelijke aanvallen op Tobruk en Benghazi veroorzaakten belangrijke schade. Verschillende anderen werden gedood en talrijke anderen gewond onder de Libyse bevolking in deze twee **plaatsen."**

— **Berlijn:** Een communiqué van het Duitse Hoofdcommando deelt mede, dat de slag in Egypte langs het gehele front voortduurt. Hieraan werd toegevoegd: „In sommige sectoren trokken onze troepen zich terug naar een tweede linie in stellingen, die volgens het plan waren gereed gemaakt."

— **Berlijn:** Een speciaal communiqué van het Duitse Hoofdcommando beweerde, dat Duitse duikboten nog 168.000 ton aan scheepvaart tot zinken hebben gebracht op de Atlantische aanvoerlijnen en in operaties van Madagascar tot de Noordelijke IJszee.

— **Londen:** Maarschalk Jan Christiaan Smuts, de Premier van Zuid-Afrika, opperde de mening, dat de Geallieerde successen in Egypte de omvang van zulk een overwinning zullen kunnen aannemen, dat deze „het keerpunt wordt in de oorlog". Deze mening gaf Smuts te kennen in felicitatieboodschappen aan de officieren in Egypte. Aan Generaal Alexander, Opperbevelhebber van de Britse strijdkrachten in het Midden-Oosten, bracht hij zijn dankbaarheid tot uitdrukking voor „uw schitterende overwinning, waarvan de uiteindelijke omvang naar ik hoop het keerpunt zal blijken te zijn in de oorlog". Aan Generaal Frank Theron van de Zuidafrikaanse strijdkrachten zeide hij: „De overwinning zal aan het einde zelfs groter en veel verreikender zijn dan zij thans schijnt."

# De Flamingo's van Bonaire.

De flamingo behoort tot het beste wat Bonaire's natuurschoon biedt. Hij behoort gelukkig tot de beschermde vogels. Vroeger was dat niet zo. Toen werd er jacht op gemaakt om ze te verkopen, want vooral de jonge flamingo is een heerlijk boutje.

De ouden werden, als men ze krijgen kon, ook wel gegeten, maar die zijn buitengewoon vet. Zonder een aparte praeparatie — een dag lang in azijnwater laten staan — is hij in het geheel niet voor consumptie geschikt.

Maar een kleine flamingo-tje moet buitengewoon zijn. Dit wisten de oude Romeinen reeds. Die hielden van flamingo-vlees, en de dikke tong dezer dieren gold bij hen als een biezondere delicatesse voor buitengewone feestdagen. Ja, de reisbeschrijver P. Labat, die op het einde der zeventiende eeuw veel in onze streken heeft rondgereisd, weet er voor de allerfijnste fijnproevers nog aan toe te voegen, dat de tong van het wijfje nog een tikje kostelijker smaakt dan die van het mannetje.

Laten we echter niet verder op zijn culinaire waarde ingaan; ge zoudt in bekoring gebracht worden de wetten door het gezag gesteld te overtreden. Het is nu verboden de flamingo te vangen, te houden of zijn eieren mede te nemen.

Ook de **wijze waarop zij gevangen werden**, heeft de bescherming noodzakelijk gemaakt. De anders zo overgevoelige Bonairiaan, die geen zieke kat van kant durft te maken, en vaak een schorpioen, die hem venijnig gestoken heeft, slechts de giftangel afsnijdt, en hem dan weer laat lopen, diezelfde Bonairiaan kan ongelofelijk wreed worden, indien hij zich eenmaal verzet. Gewapend met een eind hout, gingen de kerels naar de broedkolonies, sloegen links en rechts maar raak, en sjouwden grote bundels dode en halflevende flamingo-jongen naar de kant.

Gelukkig leidt de flamingo van Bonaire thans een rustiger leven, en kan hij zich zonder angst wijden aan de enige taak, die de Schepper hem gesteld heeft: zorgen dat hij in leven blijft, en dat de flamingo-familie zich uitbreidt.

**Niet in alle wateren voelt hij zich thuis.**

Buiten de broeitijd is hij op verschillende plaatsen van Bonaire te vinden, doch niet in alle meren voelt hij zich thuis. Daar, waar het water te ruw golft, of waar mangrove-struiken hem niet voldoende uitzicht geven op de omgeving, houdt hij zich liever niet op. Hij heeft een voorliefde voor rust en veiligheid, en moet niets van vreemde gasten hebben: een echte Bonairiaan!

In het **Pekelmeer** op de Zuidelijke helft van het eiland, treft ge ze zo goed als altijd aan. Ook dikwijls in het pittoreske Goto-meer, of in de zoutpannen van Slagbaai. En zelfs in het kleine binnenwatertje bezuiden het interneringskamp, Lagoen genaamd, ziet men ze soms.

Met uitzondering van Slagbaai, waar zij om een niet te achterhalen reden zeer dicht te benaderen zijn, krijgt men ze buiten de broedtijden slechts van verre te zien. Vindt men ze op genoemde plaatsen niet, dan kan een beetje geduld vaak nog het verlangde resultaat opleveren. Hoog in de lucht komen ze in groten getale aangevlogen, om dan allen tegelijk met een sierlijke wip in het moerassige meer neer te strijken.

**Ze verstaan de kunst om hoog, ver en langdurig aan een stuk te vliegen.** Hoewel ze op Curaçao niet blijvend vertoeven, brengen ze het eiland bij tijden en wijlen toch een kort bezoek. Ook trekken ze naar de Oostelijk gelegen Aves-eilanden, waar ze hun soortgenoten in grote menigten aantreffen. Daar moeten er duizenden leven. In vroeger jaren, toen deze groep eilandjes geregeld door Bonairiaanse barken bezocht werd, bracht men tonnen vol ingezouten flamingo-jongen mee naar huis, die men ving door ze in fuiken van takkenbos te drijven.

**Slank van vorm, gloedrood van kleur.**

De flamingo is een grote vogel met een zwaar gebouwd, doch slank lijf. Hij heeft ontstellend dunne en lange poten, met zwemvliezen tussen de tenen, en een lange hals, die hij als een gummislang in alle bochten kronkelen kan. Zijn kop is fors en bestaat voor het grootste deel uit een krom naar beneden gebogen snavel. Het wijfje is iets kleiner dan het mannetje, hoewel ze overigens weinig van hem verschilt.

**Zijn naam** heeft hij te danken aan zijn vuurrode kleur. Het latijnse „flammare" betekent immers: gloeien. Minder bekend is de herkomst van zijn Papiamentse naam: Chogógo, uitgesproken als Tsjogógo. Zijn geluid lijkt in het geheel niet op de naam; hij zegt een lelijk: kokwèk! kokwèk!

Enkele oude Bonairianen gaven een aannemelijke verklaring door te vertellen dat in de oude tijd, de tijd van de slaven, leefde er op dit eiland nog een andere grote vogel, die veel gelijkenis had met de Chogogo, en ook, en wel in de eerste plaats, chogogo genoemd werd, omdat zijn geluid het zelf zei: cho-go-go. Die vogel is nu verdwenen, maar de andere soort aan wie hij zijn naam geschonken had, bleef achter, en leeft nu nog op Bonaire.

**Op weg naar een broedkolonie.**

Tweemaal per jaar, begin Februari en begin Augustus broedt de flamingo in het Pekelmeer. Nog niet zo lang geleden bouwden ze hun nesten ook in het Goto-meer, maar deze gewoonte hebben ze verlaten.

Een tocht naar het Zuiden van het eiland is lang **niet altijd gemakkelijk.** De zogenaamde weg loopt grotendeels langs het uitgestrekte Pekelmeer, een binnenwater, dat voortdurend van grootte verandert. De naam zegt reeds dat het sterk zouthoudend is. Ja, erger nog dan de zee. Hebt ge van te voren aan de vuurtorenwachters of aan de zoutgaarders geen inlichtingen gevraagd, dan loopt ge grote kans onderweg de nodige malen te blijven steken. De grond is op vele plaatsen verleidelijk; effen en glad ziet hij er uit als een betonvloer, maar ge komt bedrogen uit, het is een drabbige, zoute massa, waarin een auto tot aan de as wegzakt. Zijt ge er niet dikwijls geweest, dan is het, om geen uren te verliezen, raadzaam een gids mee te nemen.

Het landschap mist alle kleur, het is een doodse, grijze, trieste eindeloosheid. We passeren de verlaten Blauwe Pan, een graf van een Portugesen Kapitein, de Witte Pan, al maar verder, over het volkomen effen land.

Na een drie kwartier wordt het oog verrast door **een rode streep** aan de horizon, links geheel in de verte: dat zijn de flamingo's. Het moeten er veel zijn. Wij willen ze nauwkeurig observeren, en houden daarom nu reeds stil, om met behulp van de kijker hun doen en laten na te gaan.

In de eigenlijke kolonie staan ze dicht op elkaar, of liever gezegd, ze zitten met hun zware lijf op de nesten. Er is weinig beweging. Voor de **kolonie staat een lange rij van ten minste** evenveel flamingo's de wacht te houden. Ze trachten het gezicht op de broedplaats zoveel mogelijk te ontnemen, en houden hun kop met een S-kronkeling van de lange hals stijf tegen het lijf gedrukt.

Daar zij hun nesten niet zoals andere vogels in hoge bomen of dicht lover kunnen bouwen, houden ze er andere beschermingsmiddelen op na. Behalve het talrijke corps wachtposten, beveiligen zij zich door steeds in groten getale, dicht bij elkander te broeden, en ook altijd in een geheel open water, zover mogelijk van de kant, en juist daar, waar de ongelijke bodem van het meer door drassige kuilen het moeilijkst te naderen is. De schuwe vogel weet wat hij doet.

Merkwaardig is het wel, dat deze vogel, die zo weinig op menselijke belangstelling gesteld is, zich **in gevangenschap** een zeer gewillig en mak dier toont. Een volwassen exemplaar laat zich zo maar niet opsluiten, hij weert zich danig met zijn krachtige vleugels. Hij is geheel gewend aan het leven in de vrije natuur. Maar een jonge past zich zo snel aan, dat hij meteen met alles tevreden is, wat hem wordt voorgezet, en zelfs allerlei kunstjes leert. Bosch, een schrijver uit de vorige eeuw, verhaalt zelfs een flamingo in het fort van Curaçao te hebben gezien; die iedere morgen aan de militaire oefeningen deelnam, en keurig in de maat mee marcheerde.

Maar voor een natuurliefhebber is een bezoek aan het Pekelmeer honderdmaal aangenamer dan het zien van een zieligen flamingo die kan pootjes geven en exerceren.

We vervolgen daarom onze tocht. Meer en meer de kolonie naderend, zien we hier en daar, vlak aan de weg enkele flamingo's in het water staan. Zodra ze ons bemerken, maken de dichtstbijzijnden zich uit de voeten, en dat geeft ons een mooie gelegenheid om hun **manier van opstijgen** gade te slaan. Is de vlucht niet al te overhaast, dan draaien zij zich eerst kalm om naar de kant waar de wind vandaan komt, stappen dan op een deftige manier verder en verder, beginnen dan hun vleugels uit te slaan, steds wijder, om dan met een volkomen geleidelijke overgang van lopen tot vliegen de lucht in te stijgen. Bij de eerste wiekslagen even boven het water, gaan de poten nog altijd met de stappende beweging door, iets wat wel grappig aandoet. Nooit echter hebben we een flamingo anders zien opstijgen dan tegen de wind in.

**De nesten.**

Gekomen aan de plaats, die recht tegenover de broedkolonie ligt, beginnen we de 800 meter lange reis door het water. Een vermoeiende voetreis. Deze keer, dat wil zeggen Augustus 1942, treffen we het, daar het laag water is. De vorige keren reikte het water steeds tot aan de knieën en dat maakt het voortstappen nog bezwaarlijker.

**De bodem van het Pekelmeer** is oneffen. Hij is bedekt met onregelmatige zoutvormingen. Harde, puntige korsten en bulten ontmoet ge voortdurend. Ga daarom nooit blootsvoets een bezoek aan de flamingo's brengen, want het zal u slecht bekomen. De schrijver dezes verloor onderweg zijn schoenen en weet uit pijnlijke ondervinding, dat zout zich in puntige kristallen afzet.

Hier en daar verraadt een donkere plek, dat ge voor een modderkuil staat; opgepast! en collega's waarschuwen, want ge zakt er in weg. Doch niet te bang wezen, ge komt er wel uit, **zeker als ge met meer tezamen zijt.**

Wij gaan recht op de kolonie af. De lange haag van wachtposten bemerkt reeds, wat wij van plan zijn. Kokwèk, kokwèk, zeggen er een paar, dat betekend: weest op uw hoede er is onraad! De wachters splitsen zich, langzaam voortstappend in tweeën om ons een doorgang te verschaffen, maar wegvliegen doen ze niet. Wij kunnen ze ontstellend dicht naderen, op een 40 à 50 m. Wij tellen een gedeelte en passen het deel op de gehele wacht en **schatten zo deze gehele garde op** tenminste 600 man.

Hoe meer wij de broedplaats naderen, hoe sterker ook daar het kokwèk toeneemt. Er is duidelijk een onrust te bespeuren. Door de kijker zien wij reeds, dat we het uitnemend treffen: een heel escadron halfwas flamingo's, grijs van veer met donkere poten, marcheert zenuwachtig maar in volmaakte orde van links naar rechts. Er zijn eieren, heel kleine flamingo's, en veel nesten, die bijna droog staan; zo laag is het water. Konden wij de angstige vogels maar eens aan het verstand brengen, dat wij hen met de beste bedoelingen komen bezoeken, en dat wij niet van zins zijn ook maar een kuikentje kwaad te doen!

Reeds lang hebben alle moeder flamingo's haar poten, **die zij bij het broeden als een passer intrekken en opvouwen**, schrijlings langs het nest neergelaten, gereed voor een eventuele vlucht.

Dit neerbrengen der poten doen ze reeds bij de eerste onraadseinen der wachtposten. Ouderen natuuronderzoekers is dit ontgaan. Zij hebben altijd — hoe nauwkeurig overigens hun beschrijvingen ook zijn — als een biezondere merkwaardigheid van deze vogel aangetekend, dat zij staande broedt en het ei alleen maar met haar kort staartje bedekt. Brehm, die zelf de flamingo's nooit heeft kunnen bezoeken, merkte reeds bij deze beschrijvingen op, dat hij het maar heel slecht kon geloven.

Het is dan ook niet waar. Bespiedt men ze volkomen onopgemerkt, dan zitten ze evenals andere vogels met haar gehele lijf op de nesten.

Wij komen zeer dichtbij. Het gekwèk wordt plotseling algemeen, enkelen stijgen op, ze worden onmiddellijk door de anderen gevolgd, en als één grote rode wolk **verlaten allen haar nesten**..... behalve een groep jonge flamingo-tjes, die onhandig en onwennig, zwemmend, lopend en vallend tussen de nesten door zich haasten naar...... ze weten het zelf niet. Hun grotere broertjes, die reeds poten hebben van behoorlijke maat, zijn al ver doorgemarcheerd in de richting, waarin de moeders vlogen. Maar zij staan hier geheel verlaten; loopt de een naar rechts, dan lopen ze allen naar rechts; loopt er een naar links, dan lopen ze allen naar links. De allerkleinsten, nauwelijks enkele dagen oud vallen herhaaldelijk voorover, omdat ze op die veel te lange poten toch zo moeilijk evenwicht kunnen houden. Het is een en al onervarenheid. Wat verder staan ze stil, kijken naar alle kanten rond, kwekken wat, maar weten hoegenaamd geen raad, wat ze moeten doen nu papa en mama zo maar naar de wolken gevlogen zijn, en zulke vreemde papa's en mama's hen komen bezoeken.

**Nesten als taarten.**

Wij gaan de nesten van nabij bekijken; ze zijn opgebouwd uit een zoutachtige klei, die door wind en zon spoedig tot een harde massa wordt. Ieder nest heeft de vorm van een afgeknotte kegel, met van boven een zeer ondiepe uitholling. De hoogte varieert van 25 tot 40 cm. van de bodem af. Staat het water op normaal niveau, dan staan alle nesten in het open water. De middellijn van de bovenkant bedraagt een 25 à 30 cm. Ze zijn zeer ruw gemaakt en de vorm doet u zeer sterk denken aan taarten. Dit jaar zijn er ongeveer een 380 nesten.

Op de eilandjes in het Goto-meer broeide de flamingo vroeger vaak, bij gebrek aan materie, zo maar op de losse grond of op een zeer lage verheffing met een holte. De klei voor de nesten wordt met de poten los getrapt, daarna met de kromme snavel naar boven gebracht, en tot de gewenste vorm opgestapeld. Bij dit werk komen **de zwemvliezen** tussen de tenen goed van pas, hoewel dit natuurlijk niet hun voornaamste functie is. Op kleigrond, en niet minder in het moddergrige Goto-meer, maken de vliezen het lang stilstaan mogelijk. Denk maar eens in, dat hij zijn gehele nachtrust, ondanks een sterke wind, ondanks zijn zware lijf, toch geniet staande op één poot.

Maar in de eerste plaats zijn zwemvliezen om te zwemmen. De flamingo kan dan ook zwemmen, hoewel men dat van een volwassene zelden te zien krijgt. Lang niet op alle plaatsen halen haar lange poten de bodem. Voordat de kleine flamingo zo groot is, dat hij tussen de nesten lopen kan, doet hij niets anders dan zwemmen.

Een afdoend bewijs, dat volgroeide flamingo's het zwemmen niet verleerd zijn, beleefde Dr. Alfons Gabriël, Gouvernements-arts op Bonaire, ruim 20 jaren geleden, die tevens een vogelvriend was. Om het doen en laten van een flamingo in alle stadiën te kunnen bestuderen, had hij er één thuis opgefokt. Het dier was zeer huiselijk geworden en kon niet wegvliegen, daar hij gekortwiekt was. Maar toen hij — reeds volwassen — op een goede dag de kans schoon zag, liep hij het achterpoortje uit, stapte de zee in, en zwom met een snelheid, die eenieder verbaasde in de richting Klein-Bonaire.

**De flamingo legt nooit meer dan één ei**, iets wat een zeer verrassend gezicht is, vooral als nog vele van de ruim 400 nesten — zoveel waren er athans dit jaar — hun ei hebben. Ja, toch, eens troffen wij een nest met twee eieren, of liever gezegd anderhalf, want het tweede was zo klein, dat het duidelijk een vergissing van moeder flamingo bleek te zijn. Hoewel de broedplaatsen vrij stabiel zijn, zal men nooit een gehele broed van gelijke leeftijd aantreffen. Als er honderd flamingo's rondlopen, die reeds een lengte van een halve meter bereikt hebben, zal men ook zeker nog een honderd eieren op de nesten vinden. Misschien is de hoeveelheid aanwezige voedselvoorraad de oorzaak, dat het niet lijden kan, dat allen tegelijk in de buurt hun eten vinden.

Het ei is 9 cm. groot en langwerpig van vorm, daar de breedte slechts 6 cm. meet. De schaal is vrij ruw. Zonder de minste bescherming ligt het in de holling van het harde klei nest. Of het door de wind of door de onachtzaamheid der moeders komt, een feit is het, dat men vele eieren op de grond ziet liggen, sommige gebroken. Nu er bijna geen water staat, kan niets wegspoelen en zien wij naast vele eieren ook veel dode kuikens liggen. De kolonie maakt een slordige en ruwe indruk. Trouwens, het gehele jeugdleven van de jonge flamingo is Spartaans. Van zijn eerste levensdagen af leeft hij in een gure wind. Voortdurend kabbelt het water tegen de nesten, die dan ook in blijvende restauratie zijn. Zelden is het wateroppervlak glad en rustig. En vooral de regen maakt het leven hier ongemakkelijk. Het zoete regenwater lost het zout van het nestmateriaal op, en kan bij lang aanhouden de halve kolonie wegspoelen. Wij troffen enkele dagen na een zware regen wel eens de gehele Westkust van het Pekelmeer bezaaid met flamingo eieren.

De pas uitgekomen flamingo heeft veel gelijkenis met een eendenkuiken, behalve dat hij iets groter is, een langere snavel en poten heeft en de kleur niet geelachtig, maar grauwwit is. Wij zien een ei met een gaatje erin, waaruit een bewegend snaveltje steekt. Wij zullen de natuur wat helpen, maken het ei stuk en „ontvouwen" het beestje, dat bij dezen geboren is. Hij zegt meteen: Ké — Ké — Ké, een goed teken volgens de vroedvrouw.

**De eerste drie of vier dagen** blijft hij op het nest zitten, en wordt door moeder uit de krop gevoed. Dan eet hij de schaal van zijn ei op, om daarna als een klein onbeholpen ding van zijn nest te waggelen. Hij plonst in het water, en probeert met hard roeien tegen de golfjes in vooruit te komen, en zelf zijn voedsel te zoeken.

Met een beetje geduld kunt ge een groepje van die één-weeks-flamingotjes zo dicht naderen, dat ge ze in de hand kunt nemen en weer loslaten, zonder dat ze de vlucht nemen.

Iets groter geworden, krijgen ze een asgrijze kleur, die haar uitmuntend beschermt in deze grijze omgeving. Zodra ze wat vliegen kunnen, gaat de kleur over naar het lichtrose, om dan naar mate ze ouder worden, steeds meer de vuurrode kleur aan te nemen.

Ondertussen hebben de oude flamingo's, die ergens in de verte het verloop der gebeurtenissen stonden af te wachten, hun geduld verloren, en komen geheel onverwachts als een vuurrode wolk, die prachtig afsteekt tegen de grauwe lucht, over de kolonie heen gevlogen. Ze houden de hals lang uitgestrekt en de poten recht achteruit. Hun sterke vleugels zijn door een zwarte slagpennen afgetekend. Een indrukwekkend gezicht.

Maar het komt ons tevens voor, dat deze vlucht voor ons een vriendelijk verzoek is, of wij zo goed willen zijn niet al te lang meer te blijven. Ja zeker, zo goed zijn wij wel. Wij hebben genoten, veel interessants gezien en wij gunnen iedereen een behoorlijk bestaan.

Wij aanvaarden de terugtocht. En ja, nauwelijks een honderd meter van de eerste nesten verwijderd, stijgen de moeders wederom op, dalen tezamen achter de kolonie en gaan dan rustig stappend weer naar haar nesten terug.

Wij zijn verbrand, zo rood als een flamingo, en de vellen hangen er bij, maar dat is niets. Vóór wat, hóórt wat! Wij zijn hoogst voldaan. Een film vol interessante foto's zal ons lang doen na-genieten, van wat wij hier genoten hebben.





## ARUBA.

**ROOMS KATHOLIEKE UNIE ARUBA.**

Zondag, 1 November, had de algemene vergadering van de R.K. Unie in de Raadzaal plaats om 10.30 uur. De vergadering werd door velen bijgewoond en had ten doel de verkiezing van een Bestuur voor de Parochie sectie Oranjestad. De leiding van de vergadering berustte bij Dr. Jacobo Elooi Arends, als Voorzitter van het Hoofdcomité voor Aruba. Na de gebruikelijke Christelijke welkomstgroet en een inleidend woord door Dr. Arends, werd er overgegaan tot het verkiezen van reeds genoemd bestuur. De uitslag van de verkiezing is als volgt: de Heer J. Maduro President; de Heer G. A. Boekhoudt Vice-president; de Heer Jossy de Cuba 1ste Secretaris; de Heer Hubert Booi 2de Secretaris; de Heer Jacobo Lacle Penningmeester; de Heren Van Engel en Glon van Thys Coronel commissarissen. De voorzitter Dr. Jacobo E. Arends deelde mede, dat de Heer Jos Maduro tot zijn spijt niet tegenwoordig was, anders had hij (Dr. Arends) het volledig Bestuur van de sectie Oranjestad kunnen installeren. Vervolgens nodigde Voorzitter Dr. Arends het pas gekozen bestuur uit onder leiding van den Vice-President den heer G. A. Boekhoudt, plaats te willen nemen aan de Bestuurstafel. Het hoofdbestuur verwijderde zich en het nieuw gekozen sectioneel bestuur nam plaats, waarop de heer G. A. Boekhoudt het woord nam en de aanwezige leden namens zichzelf en de overige gekozen leden bedankte, de beste wensen uitgesproken te hebben voor de vooruitgang der Unie, sloot de Heer G. A. Boekhoudt op de gebruikelijke Christelijke wijze de vergadering.

**SOCIEDAD „EMANUEL" VIERDE FEEST.**

Tijdens het bezoek van Zijne Hoogwaardige Excellentie den Apostolisch Vicarius van Curaçao aan Aruba vierde de Eucharistische vereniging „Emanuel" een biezonder feest, namelijk de inzegening van haar vaandel. De plechtigheid begon des morgens met een H. Mis, bijgewoond door alle leden en werd des middags om 17 uur voortgezet met een Pontificaal Lof. Het uitstekende zangkoor van de Frères zong en Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. Petrus I. Verriet O.P. wijdde het vaandel der vereniging „Emanuel" op plechtige wijze. Na de inzegening nam Zijne Hoogwaardige Excellentie het woord: „Het is Mij een zeer deze plechtigheid te verrichten daar het een vereniging geldt, die tot verheven doel heeft God te aanbidden en Hem af smeekt de verkrijging van een recht vaardige vrede. Wij herinneren U aan de woorden van Zijne Heiligheid Paus Pius XII, Die gezegd heeft, dat met de wapens alleen de oorlog niet gewonnen kan worden. Door het gebed oefenen wij een zoete drang op het Hart van God. Wij sporen U derhalve aan om veel te blijven bidden opdat God een einde make aan deze verschrikkelijke oorlog, waarin de hele mensheid is gedompeld. Wanneer de oorlog voorbij zal zijn, zullen verschillende namen van helden in boeken door radio's en overal ter wereld vermeld worden, doch uw namen zullen niet worden vermeld en zullen nog niet eens bekend zijn op deze wereld, maar uw namen zullen in het Boek Gods worden opgeschreven. Daar zullen zij nooit meer worden uitgewist. Na dit leven zal uw loon in de Hemel rijkelijk voor de gestorte gebeden ten hoeve van de mensheid overvloedig zijn".

Na de woorden van Zijne Hoogwaardige Excellentie werd deze mooie plechtigheid besloten met de zegen van het Allerheiligste. Behalve de leden, woonden ook zeer vele anderen deze biezondere plechtigheid bij.

## EMMASTAD

**WACHTDIENSTEN: Do., 5 Nov.:**

Telegram Afdeling: Hr. Carrière, tel. 553, Hotel kamer 29.

Shipping & Supplies: Hr. De Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.

Scheepvaart Afdeling: Hr. v.d. Harst, tel. 701, Emmastad 104.

Dok Afdeling: Hr. Van Hasselt, tel. 468, Emmastad 34 en Hr. J. Prins, tel. 330, Hotel Kamer 61.

**Comité „Nederland": Bekendmaking:** De trekking in de verloting van het kinder-ameublement zal plaats hebben op Vrijdag 6 November as., om 16.30 uur in de Sociëteit „Asiento".